

**De jongen die
met wolven vocht**

De jongen die met wolven vocht

Robin de Keijzer

Scholten Uitgeverij

Colofon

De jongen die met wolven vocht

Robin de Keijzer

© 2024 Scholten Uitgeverij BV

info@scholtenuitgeverij

www.scholtenuitgeverij.nl

Omslagontwerp: Marjoke Knoop | Zijdiezijn.nl

Binnenwerk: Piet Versteeg

Drukwerk: Drukcase

Eerste druk, september 2024

ISBN: 9789083401317

NUR: 242

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van de nieuwste boeken van Scholten Uitgeverij via: www.scholtenuitgeverij.nl/nieuwsbrief.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, met uitzondering van korte citaten gebruikt in recensies, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave

Proloog	7
I	9
II	19
III	29
IV	37
V	49
VI	57
VII	69
VIII	79
IX	87
X	95
XI	105
XII	117
XIII	127
XIV	135
XV	145
XVI	155
XVII	161

Proloog

Het zand brandt onder zijn sandalen als de traliedeuren geopend worden en Artan de arena van Misenum binnenstapt. De zon staat hoog aan de hemel en beschermend houdt hij zijn hand boven zijn ogen. Zodra zijn ogen gewend zijn aan het felle licht, neemt hij de ommuurde ruimte in zich op en kijkt naar de tribunes, waar het publiek als hongerige wolven wacht op wat komen gaat.

Artan zoekt de banken langs, maar Kerian of Mene ziet hij niet. Op een van de bankjes ziet hij wel Marius zitten, die hem bemoedigend toeknikt. Artan knikt kort terug en loopt met kleine stappen verder de arena in.

Zoekend naar iets van moed of troost, steekt hij zijn rechterhand naar voren en beweegt hem in de stralen van de brandende zon. Hij ziet de schaduw van zijn rechterhand en zegt tegen zichzelf: 'God is erbij. Ook nu. Hij zal mij beschermen, ik ben niet alleen. Dat heeft Mene zelf gezegd.' Het zien van zijn schaduw geeft hem nieuwe moed, genoeg om verder de arena in te gaan. Hij loopt door tot aan de loge van zijn meester, die hem met een tevreden grijns op zijn gezicht aankijkt en zegt: 'Artan, Kleine Beer. Dus een beer wint als de wolf alleen is, hè? Dat wil ik weleens zien.'

I

‘**R**ennen, Brant! Rennen!’ De paniek klinkt door in Artans stem. ‘We maken nog een kans, als we de rivier maar halen.’

‘Ja, het is nog een klein stukje.’ Brant kan zijn antwoord nog maar net afmaken, want op dat moment verbreekt opnieuw het wolvengehuil de stilte in het bos. ‘AOEOEOEW!’

‘Dat klonk echt al heel erg dichtbij. Sneller!’ Zo snel als hij kan, legt Artan de laatste meters af tot de rivier en springt bijna twee meter naar beneden als hij de laatste heuvel afdaald. Hij belandt op de glibberige bosgrond en kan zichzelf nog net overeind houden, nu de dooi heeft ingezet en de bevroren bovenlaag langzaam begint te smelten.

‘Ik zie de rivier al!’, roept Brant als hij een eindje voor zich het water ziet glinsteren.

‘Ja, ik ook! Kom op, we zijn er bijna!’, roept Artan terug en rent verder tussen de kale boomstammen van het Teutoburgerwoud. Dwars door de mist heen, ziet hij de afstand tot de rivier steeds kleiner worden en met nieuwe hoop roept hij: ‘We gaan het redden, Brant!’

Artan en Brant rennen door, tot ze bij de omgevallen boomstam over het water gekomen zijn en Artan zegt: ‘Kom op, snel de rivier over.’

Brant zet zijn voet op het gladde hout en gaat balancerend naar de overkant.

‘AOEOEOEW!’

Artan schrikt als opnieuw het gehuil van een wolf klinkt, maar deze keer nóg dichterbij. Hij draait zich in een beweging om en schrikt enorm. Boven op de heuvel ziet hij een grote, grijze wolf verschijnen.

Met overslaande stem roept hij: ‘Brant, ik kan zelfs al een van die wolven zien. Ik wil nú de rivier over.’

‘Wacht even, ik ben er bijna.’ Brant loopt nog een klein stukje verder. ‘Ja, ik ben er. Kom snel!’ Brant zoekt een paar stenen en gaat klaarstaan om deze zo nodig naar de wolven te gooien.

Artan kijkt nog een keer snel naar de wolf en stapt de boom op. De oude stam kraakt gevaarlijk als hij zo snel en tegelijkertijd zo voorzichtig mogelijk de rivier probeert over te steken, tot hij opeens een schok voelt. ‘Brant, wat was dat?’

‘Er probeert er een op de stam te komen. Probeer nog sneller te gaan.’

‘Dat kán bijna niet. Als ik nog sneller ga, val ik straks in dat ijskoude water,’ antwoordt Artan. ‘Gooi anders een steen naar die wolf!’

‘Dat wil ik wel, maar jij loopt in de weg.’

‘Ooh!’, reageert Artan bang en gaat verder de stam over.

Hij ziet de overkant steeds dichterbij komen en is bijna bij de oever. Ineens glijdt hij half van de stam. Hij probeert zichzelf op te vangen en maakt een grote sprong naar de

overkant. ‘Aah!’ roept hij hard als hij neerkomt en zijn voet dubbel klapt.

‘Ai,’ reageert Brant. ‘Dat zag er niet goed uit.’

‘Zo voelde het ook niet, Brant. Laten we proberen om die stam het water in te duwen,’ zegt Artan.

‘Ja, goed idee.’ Brant begint aan de wortels van de boomstam te trekken.

‘Harder, Brant,’ zegt Artan terwijl hij aan de andere kant probeert de stam in het water te duwen.

‘Doe ik ook, maar het lukt niet.’ Hij kijkt op en ziet dat de wolf al een heel stuk de stam opgekomen is. ‘Artan, die wolf is al bijna op de helft!’

‘Wacht, misschien dat het hiermee gaat,’ reageert Artan en raapt een grote, stevige tak op van de grond.

‘Een stok? Wil je die wolf gaan slaan of zo?’ vraagt Brant niet-begrijpend.

‘Nee, natuurlijk niet,’ antwoordt Artan. ‘Ik wil die boom het water in krijgen, straks komen ze er echt overheen.’ Hij steekt de stok onder de stam en zegt: ‘En nu duwen!’

‘Wacht, ik snap het,’ zegt Brant. Hij loopt naar Artan en helpt met het naar beneden duwen van de stok. De stam kraakt even hard, maar komt dan in beweging. De wolf schrikt en begint langzaam achteruit te lopen. Snel springt hij weer van de boomstam. Artan en Brant blijven duwen en wrikken, tot de stam van zijn plek rolt en in het water valt.

‘Fiew! Dat was echt net op tijd, Artan,’ hijgt Brant.

‘Ja. Tjonge, als dit niet gelukt was, had ik het echt niet meer geweten. Echt, ik vind die wolven zulke enge dieren.’

‘Vooral als ze honger hebben, ja. Dat vind ik ook. Maar die stam kunnen ze in elk geval niet meer over,’ zegt Brant.

‘Wat je zegt,’ reageert Artan. Hij wrijft over het bont van zijn laars, op de plek waar hij zojuist zijn enkel flink verzwikt heeft. ‘En nu snel weg hier.’ Zo goed als het gaat hinkt hij richting de bosrand.

‘Wacht, ik help je,’ zegt Brant en hij grijpt Artan bij zijn arm. ‘Dank je, maar zoek liever een stok.’

Brant kijkt om zich heen en heeft al snel een lange, stevige stok gevonden. ‘Hiermee moet het lukken.’

‘Dat is een goede, ja,’ antwoordt Artan en pakt de stok van Brant aan.

‘Gelukkig liggen er hier in het bos genoeg, Artan,’ zegt Brant.

‘Nou, wat een geluk,’ antwoordt Artan.

‘Tja...’

‘Eerst maar eens het nieuws over de wolven gaan vertellen thuis,’ zegt Artan.

Samen lopen ze naar het kleine dorp.

‘Dus ze zijn al bij de rivier?’, vraagt Franko. Het nieuws van Artan en Brant verontrust de leider van het kleine dorp. ‘De wolven uit het hoge Noorden zoeken zelfs al bewoond gebied op.’

‘Ja, we konden maar net ontsnappen. We waren echt blij toen we de rivier over waren,’ zegt Artan, terwijl hij voorzichtig

zijn rechterlaars uittrekt. ‘Aah...’ zegt hij zachtjes. Hij zet zijn laars naast zijn andere en wrijft over zijn enkel.

‘Last van je voet?’ vraagt Franko.

‘Mijn enkel, die heb ik net heel hard verzwikt.’ Hij trekt zijn vest uit en schuift dicht naar het haardvuur, waarboven een pan met stoofvlees hangt te pruttelen. ‘Het komt allemaal door die wolven. Hun gehuil alleen al: dat gaat door merg en been.’

‘En we hoorden ze niet alleen, we zagen ze zelfs,’ zegt Brant. ‘Als we de rivier niet gehaald hadden, hadden ze ons nog gepakt ook.’

‘Blijf maar ver bij hen uit de buurt,’ zegt Bertrand. ‘Ik dacht dat ze nog een eind bij ons vandaan zouden zijn, hun gehuil is echt kilometers ver te horen. Maar als jullie ze zelfs gezien hebben, is het natuurlijk een ander verhaal.’

‘Zeker,’ antwoordt Franko. ‘Blijf daar voorlopig dus inderdaad maar uit de buurt, jongens, want een van de redenen waarom wolven huilen, is om elkaar op te roepen voor de jacht.’

‘Om elkaar op te roepen?’, schrikt Artan. ‘Maar dan waren ze misschien dus wel op jacht op... op ons.’ Er gaat een koude rilling door hem heen.

‘Denk daar maar niet te veel over na, Artan,’ zegt Franko. ‘Wees vooral blij dat jullie het gered hebben.’

‘Dat ben ik ook.’ ‘In elk geval kunnen ze niet zo makkelijk meer bij ons in de buurt komen: de stam over de rivier hebben we in het water laten rollen.’

‘Dat was heel slim van je, jongen,’ reageert Franko en ook Bertrand knikt goedkeurend. ‘En ook van jou, Brant.’

‘Dank u wel, vader,’ reageert Brant en enthousiast kijkt hij Artan aan.

Artan kijkt opgewonden terug en fluistert: ‘Een compliment van de krijgers: dat is niet niks.’

‘Ga het ook maar aan je vrouw vertellen, Bertrand,’ zegt Franko. ‘Ik spreek je straks nog wel.’

‘Zal ik doen,’ antwoordt Bertrand. ‘Het is goed om het nog even te hebben over die wolven. Die uit het Noorden, maar ook die uit het Zuiden.’

‘Hè? Wolven uit het Zuiden?’, fluistert Artan tegen Brant. ‘Komen ze daar ook al vandaan? Maar dan heeft het geen enkel nut gehad, dat we die stam in het water hebben gegooid.’

Brant haalt zijn schouders op: ‘Ik weet het ook niet.’

Artan kijkt van Bertrand naar zijn eigen vader, maar die knikt Bertrand enkel even toe, waarna hij opstaat van de houten bank en samen met Brant het huis verlaat.

Franko gaat ook staan en zegt: ‘Kom, laten we gaan eten. Het is inmiddels al laat geworden.’

Artan staat op en hinkt zo goed als het gaat naar de eettafel, waar zijn moeder drie houten kommen met stoofvlees neerzet. ‘Je vond het zeker wel spannend vandaag, met die wolven?’, begint ze tegen Artan. ‘En dan ook je voet nog zo lelijk bezeren.’

‘Ja, het was zeker spannend,’ antwoordt Artan. ‘En ik hoop echt dat het morgen beter gaat met mijn voet, ik heb er last van.’ Hij schuift aan tafel en keert zich naar zijn vader: ‘Maar als ik het goed begrepen heb, komen er nu dus én wolven uit het Noorden, én wolven uit het Zuiden?’

Franko kijkt op. ‘Je hebt te veel gehoord, Kleine Beer. Dat zijn dingen waar jij je niet mee bezig moet houden.’ Hij neemt een slok uit zijn drinkhoorn en mompelt er zachtjes achteraan: ‘Nóg niet, in elk geval.’

‘Nog niet? Wat bedoelt u daarmee?’, probeert Artan nog.

Een blik van zijn vader doet hem echter zwijgen. Artan buigt zijn hoofd, scheurt een stuk brood af en doopt het in de jus. In stilte eten ze, waarbij Franko zijn zoon steeds maar blijft aankijken.

Als de maaltijd voorbij is en Artan op wil staan, zegt Franko: ‘Artan, wacht even. Het is misschien toch goed om dit te weten.’

Artan gaat weer zitten en kijkt afwachtend naar zijn vader. ‘Eigenlijk had ik dit pas willen zeggen als je twaalf winters oud zou zijn, of misschien nog wel ouder. Maar met wat je vandaag hebt meegemaakt en deze avond gehoord hebt, is het toch beter als ik je het nu al vertel.’

Artan wordt steeds nieuwsgieriger.

‘Luister, Artan, en onthoud dit goed: een beer verliest als de wolven met veel zijn, een beer wint als de wolf alleen is.’

‘Wat bedoelt u daarmee, vader?’

Op dat moment wordt er op de deur geklopt en stapt Bertrand binnen. ‘De mannen vragen naar u. Ik heb ze verteld wat onze jongens meegemaakt hebben en ze zijn ongerust.’

‘Ik kom er gelijk aan.’ Franko staat op en kijkt Artan verontschuldigend aan. ‘Het spijt me, Artan, ik heb nu geen tijd meer.’

‘Maar vader, ik snap niet wat u bedoelt.’

‘Een andere keer,’ en Franko verlaat het huis.

Artan kijkt zijn moeder aan, maar zij haalt haar schouders op. ‘Dit is iets tussen jou en je vader, ik weet het ook niet. Denk er maar eens rustig over na. Het zal vast wel iets te maken hebben met vandaag.’

Artan knikt. ‘Ja, dat denk ik ook. Tjonge zeg.’

‘Ga nu maar lekker naar bed, jongen. Je voet kan wel wat rust gebruiken.’ Ze woelt Artan even door zijn blonde haren en drukt een kus op zijn hoofd. ‘Morgen zal het vast beter gaan.’

‘Daar zou ik heel blij mee zijn. Slaap lekker,’ zegt Artan en gaat naar zijn slaapkamer. Iets later slaat hij de berenvacht van zijn bed open en gaat voorzichtig op zijn matras van zacht stro liggen. Als laatste tilt hij zijn rechterbeen op en trekt de berenvacht over hem heen.

Artan kijkt naar het riet tussen de balken van het plafond en ademt diep in, om het daarna met een zucht te laten ontsnappen. Tjonge, wat een dag vandaag. En dan ook nog die uitspraak van zijn vader: *‘een beer verliest als de wolven met veel zijn, maar wint als de wolf alleen is?’* Wat zou vader daarmee

bedoelen? De wolven uit het Noorden, of die uit het Zuiden?
Met een hoofd vol vragen valt Artan in slaap.

II

‘Wát moet ik doen?’, vraagt Artan.

‘Je ogen dichtdoen en stil blijven staan,’ antwoordt Brant. ‘Dat zeg ik toch?’

‘Ja, maar waarom?’ vraagt Artan nog een keer. ‘Alsof ik dat vannacht nog niet genoeg heb gedaan.’

‘Je zult het vanzelf wel zien, doe het nu maar gewoon.’

Artan gaat dicht tegen de Grote Eik staan en knijpt zijn ogen dicht.

Opeens voelt hij dat iemand een kus op zijn wang drukt en razendsnel doet hij zijn ogen open. Hè? Minnia?, denkt hij, als hij haar hard ziet wegrennen.

‘Hahaha!’, lacht Brant. ‘Vriendinnetje!’

Artan bloost. ‘Ja, mocht ze willen!’ Dan loopt hij hard naar Brant toe en grijpt hem in zijn nek. ‘Dus jij brengt mij helemaal naar de Grote Eik toe, om een kus te krijgen? En dat midden in het dorp, waar iedereen het kan zien?’

Brant slaat Artans hand weg. ‘Blijkbaar wel, ja,’ lacht hij.

‘O, ik zal je,’ zegt Artan.

Brant loopt hard weg. ‘Je krijgt me toch niet.’

‘O, nee? Wacht maar eens af,’ reageert Artan. Nog steeds half-hinkend gaat hij achter Brant aan, door de houten poort het dorp uit, tot Brant zich door hem laat inhalen.

‘Wat dacht jij wel niet? Nou?’ Hij geeft Brant een zet. ‘Mij zomaar in de maling nemen, hè?’

‘Je had je gezicht moeten zien: roder kan haast niet,’ schatert Brant.

‘Nee, nou en?’, antwoordt Artan en begint dan mee te lachen. Brant kijkt Artan nog steeds lachend aan en zegt plagerig: ‘Minnia had het heel lief gevraagd, hoor. Ik kon gewoon niet weigeren. En trouwens: zo erg vond je het volgens mij niet. Ik bedoel: een kus van Minnia?’

Artan haalt zijn schouders wat op. ‘Wat? Jaloers?’

‘Ja ja,’ antwoordt Brant en met nog steeds een glimlach om zijn mond loopt hij verder.

‘Ik moet je trouwens echt iets vertellen,’ zegt Artan. ‘Gisterenavond, nadat jij weggegaan was, zei mijn vader iets heel raadselachtigs tegen mij.’

‘Iets heel raadselachtigs?’ vraagt Brant. ‘Wat zei hij dan?’

‘Luister, hij zei dit: “*Een beer verliest als de wolven met veel zijn, een beer wint als de wolf alleen is.*”’

‘Wat bedoelde hij daar nu weer mee?’ vraagt Brant met een moeilijk gezicht.

‘Dat weet ik dus ook niet.’

‘Heb je het hem niet gevraagd?’

‘Dat probeerde ik wel, maar hij zei ineens dat hij weg moest.’

‘O, lekker dan.’ Brant denkt even na. ‘Met die beer bedoelde hij denk ik jou.’

‘Dat denk ik ook, ja: mijn naam betekent *Kleine Beer*. Maar wat bedoelde hij dan met die wolven?’

‘Die van gisteren, waar wij voor op de vlucht waren?’

‘Misschien wel. Maar hij had het toen ook over wolven uit het Zuiden, daar was jij zelf bij.’

‘Klopt. Zouden dat net zulke wolven zijn als die uit het Noorden?’

‘Weet ik niet, maar hij maakte zich er wel zorgen om. Daarover moest hij jouw vader spreken.’

‘Dat is nogal wat. Ik weet het antwoord ook niet.’

‘Nee, dat dacht ik eigenlijk al. Maar nu kunnen we er in elk geval samen over nadenken. Ik moest het gewoon tegen iemand vertellen.’

‘Hm, is goed, hoor. Niet dat je er heel veel aan hebt.’

‘Dan weten het tenminste met zijn tweeën niet, toch?’

‘Wat jij wil, Artan. Maar laten we teruggaan naar het dorp.’

‘Goed idee, anders zijn we straks nog te laat ook.’

Samen lopen ze terug richting het met houten palen omheinde dorp.

Als Artan en Brant iets later op het oefenveld bij het huis van Bertrand staan, zegt Brant uitdagend: ‘Nou, laat maar eens zien wat je kunt, mankepoot!’

‘Mankepoot? Moet jij eens opletten.’ Zodra Bertrand het startsein geeft, vliegt hij op Brant af. ‘Hier, ik zal je laten zien wat een mankepoot allemaal wel niet kan,’ en slaat er met zijn houten zwaard op los.

Brant vangt alle slagen op met zijn schild en zegt lachend: ‘Wat ben jij fel. Minnia is er niet, hoor.’

‘Toch weer over Minnia beginnen, hè?’, reageert Artan en hij haalt nog eens uit.

‘Hé, rustig aan daar!’, klinkt ineens de stem van Bertrand, die vandaag de leiding heeft over de training. ‘Met alleen erop losslaan win je geen gevecht. Je moet nadenken over wat je gaat doen, wat je volgende zet wordt.’

Artan wordt rustiger, buigt zijn hoofd en antwoordt: ‘Het spijt me.’ Hij draait zich weer naar Brant en tilt zijn schild op, om hem nu ook de kans te geven om zijn zwaard te gebruiken. Wanneer ze klaar zijn met de eerste serie oefeningen, volgt het tweede deel.

‘Heeft iedereen een stukje bont aan zijn riem? Ja?’ Vragend kijkt Bertrand de groep jongens aan.

‘Ik ben er klaar voor,’ klinkt het antwoord en uitdagend kijken de jongens van het dorpje elkaar aan.

‘Mooi zo. Zorg ervoor dat je zoveel mogelijk stukjes bont van elkaar te pakken krijgt. Beginnen maar!’

Artan kijkt Brant aan. ‘Kom maar op.’

‘Moet jij eens opletten.’

Artan en Brant beginnen om elkaar heen te cirkelen en proberen het stukje bont van elkaar af te pakken.

Opeens voelt Brant dat iemand even aan zijn riem trekt. ‘Nee!’ Hij draait zich om en ziet Harald met zijn stukje bont in zijn handen staan.

‘Haha, jammer.’

‘En jij ook!’, zegt Artan als hij het stukje bont van Harald in de lucht houdt.

‘Jullie moeten allemaal opletten,’ klinkt de stem van Evrard lachend, als hij op zijn beurt triomfantelijk het stukje bont van Artan laat zien.

Artan voelt aan zijn riem en lacht ook. ‘Jij!’

Bertrand kijkt de jongens goedkeurend aan. ‘Zo zien jullie maar: altijd alert blijven in de strijd, ook als je denkt te winnen. Kom maar een nieuw stukje halen, jongens.’

Artan, Brant en Harald krijgen een nieuw stukje van Bertrand aan hun riem gehangen, waarna Bertrand de veroverde bontjes per jongen apart legt, om straks te kunnen zien wie er de meeste gepakt heeft.

Artan en de andere jongens gaan weer verder met hun spel, tot Bertrand er een einde aan maakt en de eindscore zegt. En daarna nog: ‘Wijze lessen geleerd vandaag, jongens. Ont-houd ze goed. Voor nu zitten de oefeningen erop. Tot van-avond allemaal.’

‘Ja, spannend,’ reageert Artan. ‘Ik ben erg benieuwd naar wat Günter ons gaat vertellen.’

Brant knikt instemmend. ‘Hij weet altijd mooie verhalen te vertellen, over alles wat hij meegemaakt heeft in zijn leven.’

‘Vanavond zullen jullie het wel horen,’ antwoordt Bertrand. ‘Tot dan.’

De meeste jongens verlaten meteen het oefenveld.

Artan vraagt aan Brant: ‘Kom je nog even mee naar mijn huis? Dan gaan we met Gráú naar het bos.’

‘Sorry Artan, maar ik heb nog klusjes te doen thuis. En ik heb aan mijn vader beloofd dat ik hem daarna zou helpen

bij de smidse.’ Hij glimlacht veelbetekenend als hij zegt: ‘Het dorp wil ook graag echte wapens, niet alleen die houten van vanmiddag.’

‘Haha, dat snap ik helemaal. Ik zie het al bijna voor me: jouw vader die gaat vechten met zo’n houten ding. Daar word je ook echt wel heel erg bang van.’

‘Ha, precies ja. Of jouw vader,’ reageert Brant lachend. ‘Weet je: anders ga ik wel even vragen of ik een andere keer kan helpen, dat mag vast wel van hem. Bij jou thuis, hè?’

‘Ja, is goed,’ antwoordt Artan.

‘Tot straks dan,’ zegt Brant.

Artan loopt half hinkend naar zijn huis, waar een grote, grijze wolfshond hem blij begroet. ‘Hé Gráu, vriendje van me. Zat je al op mij te wachten? Wat denk je ervan: ga je met mij mee?’

‘Ah, Artan,’ klinkt ineens de stem van moeder. ‘Wat ga je doen?’

Artan kijkt op. ‘Ik wilde nog even met Gráu naar het bos. Brant gaat misschien ook wel mee. Hij is alleen nog even vragen of het mag.’

‘En de varkens dan? Eerst moet je die nog even voeren.’

‘Is goed,’ zucht Artan. Hier heb ik nu dus echt geen zin in, denkt hij bij zichzelf, maar gehoorzaam loopt hij naar de voedselopslag achter het huis. Hij vult een houten emmer met groente-, fruit- en broodresten en loopt naar de kleine varkensstal, waar hij de inhoud leegt in een trog. ‘Vooruit:

jullie moeten natuurlijk ook eten,' zegt hij tegen de varkens, die al knorrend op hem af komen waggelen.

'Het is klaar. Mag ik nu gaan?', vraagt Artan iets later aan moeder.

Hij ziet dat Brant er al aan komt en zijn hand naar hem opsteekt. 'Ik ben er al,' zegt hij. 'Het mocht van mijn vader. Kom je?'

'Ja, ik kom zo. Mag ik?', vraagt Artan nog een keer aan zijn moeder.

'Vooruit, is goed, maar wil je dan wat brandhout meenemen als je terugkomt? In het bos ligt genoeg en hier is het bijna op.'

'Ja, ik zal wat meenemen. Ik ben dan even weg met Brant en Gráu, goed?'

'Is goed, jongen. Pas goed op jezelf!'

'Ja, zal ik doen. En Brant is er toch ook bij? En Gráu beschermt ons wel. Ik hou van u.' En met deze laatste groet loopt Artan met Brant en Gráu weg.

Wanneer Artan bij de rand van het Teutoburgerwoud komt, zegt hij tegen Brant: 'Ik moet eerst nog even een paar grote takken zoeken voor thuis. Als brandhout,' verduidelijkt hij.

'O, dus daarom vroeg je mij mee: ik mag helpen met jouw klusjes,' antwoordt Brant.

'Zo erg is het toch niet? En trouwens: ik ben zielig, hè.' Artan wijst naar zijn enkel.

'Heb je daar nog steeds veel last van? Vanmiddag ging het toch best goed?'

‘Ja, maar ik denk dat ik toen iets te enthousiast geweest ben. Ik ga hem nu echt wel weer voelen.’

‘Vervelend voor je. Maar ik zal je wel helpen.’

‘Dank je.’ Samen met Brant zoekt Artan verschillende grote takken. Ze rapen een stapeltje bij elkaar en als ze klaar zijn, zakt Artan neer in het nabijgelegen grasgebied. ‘Aah... Waarom doe je zo vervelend?’, zegt hij tegen zijn rechterenkel. ‘Je mag nu wel weer eens over zijn.’

‘Echt rot voor je,’ zegt Brant.

‘Ja.’ Hij kijkt omhoog en ziet de verschillende wolken, als opeens een steenarend zijn aandacht trekt. ‘Wauw Brant, kijk, een arend.’ Hij kijkt naar hoe het dier zweeft op de wind, waarbij hij zijn vleugels bijna niet beweegt. ‘Die arend hoeft eigenlijk niet eens te vliegen. Kijk maar.’

‘Ik zie het, ja,’ antwoordt Brant.

‘Dat zou nog eens wat zijn. Als ik dat nou eens zou kunnen, heb ik gelijk geen last meer van mijn enkel.’

‘Nee precies. En dan hoef je ook nooit meer bang te zijn voor wolven, want dan vlieg je gewoon weg als zij te dicht bij je in de buurt komen,’ lacht Brant.

‘Haha, ja. Dan hebben ze tenminste een reden om te huilen.’ Artan blijft nog even zitten, maar komt weer overeind als Brant zegt: ‘Ik moet nu echt gaan. Ik heb beloofd op tijd thuis te zijn, zeker nu we vanavond dat verhaal van Günter ook nog hebben.’

‘O ja. Maar wil je niet nog even met Gráu spelen?’

Brant kijkt naar de grote hond en zegt uiteindelijk: ‘O, vooruit dan, maar echt heel even. Dan moet ik gaan.’

‘Gráu is je vast heel dankbaar. Dat telt toch zeker ook wel iets?’

‘Een beetje wel.’ Brant pakt een van de stokken die ze zojuist verzameld hebben, en houdt die uitdagend voor de bek van Gráu. ‘Pak hem dan. Pak hem dan.’

Gráu komt naar voren en hapt naar de stok.

‘Gooi hem weg. Dan gaat hij hem halen,’ zegt Artan.

Brant doet het en zoals Artan al zei komt Gráu hem weer terugbrengen.

‘Zie je nou wel?’, zegt Artan, die op zijn beurt de stok pakt en probeert om die los te krijgen uit de bek van zijn hond.

Opeens draait Gráu zijn kop om naar de bosrand. Zijn nek-haren staan overeind en een laag gegrom klinkt uit zijn keel.

‘Hé, wat is er, jongen? Zie je iets?’, vraagt Artan. Hij kijkt in de richting van de bosrand en gaat met zijn ogen de struiken en boomstammen langs. ‘Hm, er is niets te zien, hoor.’

‘Misschien zag hij wel een konijntje wegspringen of zo,’ zegt Brant.

‘Ja, dat zal het wel geweest zijn.’ Hij aait Gráu even geruststellend over zijn kop. ‘Zie je nu wel? Er is niets aan de hand.’

‘Maar ik moet nu echt naar huis, Artan,’ zegt Brant. ‘Laten we gaan. Jij komt toch ook mee?’

‘Ja, ik kom ook. Kun jij mooi nog even helpen met het dragen van de takken.’

‘Schiet op dan,’ reageert Brant en hij raapt er een paar op.

‘Dank je. Wat ben je toch geweldig,’ zegt Artan.

‘Ha, weet ik toch,’ lacht Brant. ‘Maar op naar huis nu, anders denk ik dat mijn ouders mij niet zo geweldig meer vinden. Zeker nu we ons ook nog moeten klaarmaken voor vanavond.’

Artan knikt. ‘Je hebt gelijk, ik kom.’ Hij hinkt richting de stokken om ze op te pakken.

Brant ziet het. ‘En met zo’n mankepoot als jij zal het nog wel even duren voor we thuis zijn.’

‘Ik doe mijn uiterste best, oké?’, zegt Artan.

Samen met Brant en Gráu gaat hij weer terug naar het dorp om zich klaar te maken voor de avond.